

**TANKOKLJUNA LISKONOGA *Phalaropus lobatus*,
U KONTINENTALNOM DIJELU HRVATSKE**

*The Red-necked Phalarope Phalaropus lobatus
in the continental part of Croatia*

JÓZSEF MIKUSKA¹, ALMA MIKUSKA² I TIBOR MIKUSKA³

¹Zavod za biologiju Pedagoškog fakulteta u Osijeku, L. Jägera 9, 31 000 Osijek

²Zavod za biologiju Pedagoškog fakulteta u Osijeku, L. Jägera 9, 31 000 Osijek

³Javna ustanova "Park prirode Kopački rit", Š. Petefija 33, 31327 Bilje

U prvom izvješću Hrvatske komisije za rijetke vrste (KRALJ i RADOVIĆ, 2002) tankokljuna liskonoga je svrstana među rijetke vrste ptica u Hrvatskoj. Zato smatramo da svaki nalaz treba objaviti, a pogreške koje su iz bilo kojeg razloga ušle u znanstvenu ornitološku literaturu treba ispraviti.

Na kontinentalnom dijelu Hrvatske tankokljuna liskonoga prvi puta je ulovljena u Jastrebarskom (Jaska) 14.09.1906. godine (HIRTZ 1936, KRALJ 1997). Drugi primjerak je uhvaćen u mreži za prstenovanje ptica 11.08.1969. godine u predjelu Dravica u Kopačkom ritu i nakon prstenovanja je puštena na slobodu (GEC 1990). Ovaj podatak je točno citirala i verificirala Hrvatska komisija za rijetke vrste.

Sljedeći put, tankokljune liskonoge u Kopačkom ritu su se pojavile ljeti 1987. godine. Prema našim evidencijama dana 08.08.1987. promatrano je najmanje 2 primjerka na ribnjaku (MIKUSKA i MIKUSKA 1994). Nije ih bilo teško prepoznati po karakterističnom načinu kretanja u krug prilikom hranjenja. Ove ptice su bile viđene i prije i poslije osmog kolovoza od strane sudionika akcije prstenovanja, pa je moguće da će biti objavljen još neki datum promatranja unutar mjeseca srpnja i kolovoza 1987. godine. Šteta je, da gospodin BARTOVSKY (1988) u svom izvješću nije naveo točne datume i broj promatranih ptica jer iste su bile zabilježene u dnevniku akcije prstenovanja. Ovaj podatak, nalaz, Hrvatska komisija za rijetke vrste također je verificirala, ali u izvješću (KRALJ i RADOVIĆ 2002) je vjerojatno tiskarskom greškom umjesto 1987. godine navedena 1971. godina. To u svakom slučaju treba ispraviti!

Tankokljune liskonoge u Kopačkom ritu su se pojavile i sljedeće 1988. godine. Dana 11.09. i 13. 09.1988. viđena su dva primjeraka na ribnjaku Podunavlje kod Sakađaša i kod Podunavske pumpe (MIKUSKA i MIKUSKA 1994, MIKUSKA i sur. 2002). Ove ptice je prvi put pronašao, promatrao i na njih nas upozorio gospodin Adam GRETTON, ornitolog iz Engleske.

Sljedeći put, dana 2.10.1993. godine, viđen je jedan mužjak tankokljune liskonoge u plitkoj vodi na dnu ispuštenog ribnjaka Grudnjak kod Orahovice. Ptica se intenzivno

hranila vrteći se u krugu. To bi bio treći lokalitet u kontinentalnom djelu Hrvatske gdje se ova rijetka vrsta pojavila. S ovim nalazom Hrvatska komisija za rijetke vrste nije bila upoznata.

Na kraju, 7., 8. i 10.09.2002. godine tankokljuna liskonoga je ponovno viđena na ribnjaku Podunavlje kod Sakadaša. Dana 7. i 8.09.2002. g. je viđen jedan primjerak, dok su dva primjerka viđena 10.09.2002. g. U mnoštvu ptica privukle su na sebe pažnju opet po načinu kretanja u krug. Te su ptice u prvoj polovini rujna vidjeli, odnosno promatrali i drugi ornitolozi amateri. Niti o ovom nalazu Hrvatska komisija za rijetke vrste nije bila upoznata.

Na kraju treba istaći da su 1987., 1988., 1993. i 2002. godine tankokljune liskonoge pored dalekozorom promatrane i teleskopom, uz dobru vidljivost, te su točno određene. U svim prilikama viđeni su mladi primjerci, što se potpuno poklapa s promatranjima u susjednoj Mađarskoj. Naime, odrasle ženke znatno ranije napuštaju područje gniježđenja. Njih sljede mužjaci i mlade ptice, koje na našem području najčešće borave u osmom i devetom mjesecu (HARASZTY 1988).

LITERATURA

- BARTOVSKY, V. (1988): Izvještaj o akciji prstenovanja ptica "Kopački rit 87". *Troglodytes* 2(2): 24–29.
- GEC, D. (1990): Nove vrste ptica u baranjskom Podunavlju, *Troglodytes*, 3, 4–5, Zagreb
- HARASZTY, L. (1988): Magyarország madárrendéjei, *Natura*, Budapest
- HIRTZ (1936): Kritische Beiträge zur Kenntnis der Vogelwelt Jugoslaviens, *Glasnik hrvatskoga prirodoslovnoga društva*, 41–48: 161–230, Zagreb
- KRALJ, J. (1997): Ornitofauna Hrvatske tijekom posljednjih dvjesto godina, *Larus*, 46: 1–112
- KRALJ, J., RADOVIĆ, D. (2002): Rijetke vrste ptice u Hrvatskoj, I. Izvještaj Hrvatske komisije za rijetke vrste, *Larus*, 48, 73–83
- MIKUSKA, J., MIKUSKA, T. (1994): Ptice Dunava na području Hrvatske, *Anali Zavoda za znanstveni rad u Osijeku*, 10, 109–175, Osijek
- MIKUSKA, J., MIKUSKA, T., ROMULIĆ M. (2002): Ptice, Vodič kroz biološku raznolikost Kopačkog rita, *Matica hrvatska*, Osijek

SUMMARY

In the first report of the Croatian Rarities Committee, the Red-necked Phalarope is listed as rare species for the Croatia. Therefore, we believe that all findings of this species should be published and that some of the already published mistakes should be corrected. The findings of Red-necked Phalarope for Croatia are: Jastrebarsko – 14.09.1906. (1); Kopački rit – 11.08.1969. (1), Kopački rit (Podunavlje fishponds) – 08.08.1987.(2), 11.09.(2). and 13.09.1988.(2); Grudnjak fishponds – 2.10.1993.(1); and Kopački rit (Podunavlje fishponds) – 07.(1), 08.(1) and 10.09.2002.(2) Also, in the first report of the Croatian Rarities Committee (KRALJ & RADOVIĆ 2002) the published year of 1971 should be properly corrected into year 1987.